

Galerie Vltavská – venkovní výstava Básně z dálnice

Autorka: Jolana Havelková

15. 4. – 25. 6. 2021

Kaskády u vestibulu metra Vltavská

Kurátorka výstavy: Tereza Nováková

Grafika: Beata Šafková

Pořádá Galerie hlavního města Prahy ve spolupráci s Dopravním podnikem hlavního města Prahy v rámci programu Umění pro město

*Výstava nazvaná **Básně z dálnice** je výběrem z obsáhlejší sbírky textů, které si Jolana Havelková zaznamenávala při cestách Českou republikou. Zachycuje proměnu jazyka copywriterů, kteří píšou hesla pro billboardy, v období ohraničeném světovými zvraty ve společnosti: krizí finanční v letech 2008–2009 a krizí pandemickou (2020–2021). Tento projekt byl vybrán odbornou porotou k realizaci z otevřené soutěže projektu Galerie Vltavská. Galerie Vltavská vznikla spoluprací Dopravního podniku hlavního města Prahy a Galerie hlavního města Prahy v rámci programu Umění pro město jako prostor pro dočasné umělecké intervence.*

Obvyklým cílem textů na billboardech je změna vlastního života – pobízejí k uskutečnění snů, motivují ke koupi či ochraně majetku. V současné době se ovšem styl některých sloganů mění a směřuje k opatrnosti a záchraně životů. Vytržená sdělení se bez vizuálního podkladu a předmětu reklamy stávají asociativní hrou se slovy, v kontextu doby trefnou glosou aktuálního dění.

V sociokulturních a historických souvislostech se univerzální pravda sloganů může jevit jako pouhý výkřik na pomezí kých a psychologické útěchy. Bez kontextuálního propojení s původním obsahem reklamních ploch nabývají tato sdělení nový potenciál. Absencí předmětu reklamy se tato přivlastněná hesla stávají asociativní hrou se slovy. Poskytují téměř bezbřehý prostor pro imaginaci a vybízejí k zamyšlení nad obsahem a smyslem textů, které nás léta obklopují. Slogany tvoří vizuální i obsahovou stránku plátna. Obsáhlejší část autorčiny sbírky básní se tak vrací na svá původně určená místa ve veřejném prostoru, na „reklamní“ plochy. Motivační potenciál tištěných sloganů, který skýtá možnost oslovit kolemjdoucí, je akcentován ústředními barevnými hesly společně se zvýrazněnými sděleními, která rastrují samotnou plochu billboardu.

Vizuální podoba *Básní z dálnice* se stala podkladem pro rétorickou performanci. Jolana Havelková pro tuto příležitost přizvala herce Tomáše Jeřábka a Davida Dvořáka. (Společně se všichni setkali už v 90. letech 20. století, mj. při spolupráci na komponovaném divadelně-hudebním večeru v rámci autorčiny výstavy v Kolíně.) Dynamickým propojením hesel a kladením důrazu na jednotlivé reference vzniklo sedm nahrávek *Básní z dálnice*. Záplava motivačních, konformních či absurdních sloganů se proměnila v etudy v podobě mluveného slova s prvky humoru a parodie. Básně z dálnice jsou přístupné prostřednictvím QR kódu v galerii Vltavská na webových stránkách projektu www.basnezdalice.cz.

Součástí doprovodného programu je jejich scénická rétorická performance, která se uskuteční 19. 5. 2021 od 17.00 v Galerii Vltavská.

Galerie Vltavská je venkovní galerie na opěrných zdech nad stanicí metra Vltavská. Kaskádovitě terasy v nejbližších letech ustoupí novému urbanistickému řešení území Bubnů a piazzetty kolem plánované koncertní síně. Do doby rekonstrukce poskytne Dopravní podnik prostor projektu venkovní galerie, ve které se budou po třech měsících střídát vybrané výstavní projekty. Galerie hlavního města Prahy vybrala pro rok 2021 otevřenou výzvu na tři kurátorské projekty pro venkovní

výstavy v termínech 15. 4. – 25. 6. 2021, 1. 7. – 25. 9. 2021. a 1. 10. 2021 – 25. 1. 2022. Kurátorské projekty vybrané odbornou komisí, které budou podpořeny a realizovány v těchto termínech, naleznete na webových stránkách programu Umění pro město: <https://umenipromesto.eu/data/soubory/14/vysledky-1476.pdf>

„Výstavu působivých fotografií Lidé z Vltavské Kevina V. Tona střídá nový projekt a já jsem moc ráda, že tento jedinečný kaskádovitý prostor bude ještě několik měsíců využíván pro umělecké intervence. První letošní výstava Básně z dálnice bezesporu místo ožíví nejen svým hravým námětem, ale hlavně pozitivním sdělením, která jsou v dnešní náročné době obzvláště potřeba,“ říká **Hana Třeštková, radní hl. m. Prahy pro oblast kultury a cestovního ruchu.**

„Nová veřejná galerie na Vltavské začala velmi ambiciózně fotografiemi Kevina V. Tona, které zapadly do genia loci hladce a přirozeně nejen díky lokálně zabarvenému tématu, ale také díky autorově empatii a dokumentaristickému mistrovství. Nyní překračujeme tematicky zdejší zónu směrem k vizuální poezii, kterou má české umění v erbu od dob avantgardy. Dadaistický nadhled autorky vnáší do nynějšího stavu deziluze potřebnou ironii jako silný odrazový můstek pro postupnou resuscitaci tzv. běžné existence.“ – **Magdalena Juříková, ředitelka GHMP**

„Vltavská dnes nabízí nejen stálou expozici původních uměleckých děl, ale také dlouhodobé projekty muralů a sezonní výstavy multimediálních umělců a uměleckých skupin. Zdá se, že se tento frekventovaný dopravní uzel přirozeně stává plnohodnotným kulturním těžištěm a logicky připravuje území pro svojí finální podobu – pražskou dominantu budovy filharmonie.“ – **Anna Švarc, architektka metra DPP**

Medailony umělců:

Jolana Havelková (1966, Kolín) vystudovala Institut tvůrčí fotografie při Slezské univerzitě v Opavě. Ve své práci využívá kromě fotografie řadu dalších vyjadřovacích prostředků včetně videa a hudby. Její tvorba zahrnuje konceptuální, site specific projekty a sociálně-umělecké akce. Vystavovala na řadě míst v Čechách i v zahraničí. Působí také jako pedagožka a kurátorka výstav (v roce 1993 se stala jedním ze zakládajících členů fotografického festivalu Funkeho Kolín).

Tomáš Jeřábek (1974, Kolín) vystudoval katedru alternativního a loutkového divadla na DAMU. Je jednou z kmenových autorských tvůrčích osobností divadla Vosto5. Soubor se věnuje široké škále autorského divadla, od improvizace přes fixované jevištní tvary až po site specific. Kromě divadla se pravidelně objevuje v nejrůznějších českých televizních seriálech a filmech. Od září 2017 je členem souboru Dejvického divadla.

David Dvořák (1972, Kolín) je scenárista, režisér, textař, producent a příležitostný herec. Stál u vzniku nonverbálního divadla Kašparův kolínský mimoriál (později byl jedním z ředitelů některých ročníků festivalu). V roce 2007 založil projekt Kašpárek v rohlíku a až do roku 2016 byl jeho autorem a principálem. V letech 2013–2016 působil také jako programový ředitel bejbypankového mezinárodního festivalu Kefír.

Kontakt pro novináře:

Jana Smolková, +420 773 779 407, jana.smolkova@ghmp.cz

Více informací:

<https://umenipromesto.eu/prispevky/51-vystava-basne-z-dalnice>

<https://umenipromesto.eu/prispevky/46-galerie-vltavska>